

Zadania z form, seria 2
26 marca 2013

1. Obliczyć pole obszaru ograniczonego krzywą
  - (a) $K = \{(x, y) : (x^2 + y^2)^2 \leq a(x^3 - 3xy^2)\}$,
  - (b) $K = \{(x, y) = (\sin 2\varphi, \sin 3\varphi), \varphi \in [0, \pi]\}$,
  - (c) $K = \{(x, y) : ax^3 - bx^2y + cy^4 \leq 0, \quad x, y \geq 0\}, (a, b, c > 0)$.
2. Niech S będzie powierzchnią zawartą w sferze $S = \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z^2 = 1\}$, $\omega_0 = \frac{xdy \wedge dz + ydz \wedge dx + zdx \wedge dy}{(x^2 + y^2 + z^2)^{3/2}}$. Wykazać, że przy odpowiednim wyborze orientacji na S wartość $\frac{1}{3} \int_S \omega_0$ jest objętością bryły $[0, 1] S = \{tp : t \in [0, 1], p \in S\}$.
3. Niech $\omega_0 = \frac{xdy - ydx}{x^2 + y^2}$ oraz niech $\omega \in \Omega^1(\mathbb{R}^2 \setminus 0)$, $d\omega = 0$.
  - (a) Wykazać, że $\int_{x^2 + y^2 = 1} \omega = 0$ wtedy i tylko wtedy gdy ω jest 1-formą zupełną.
  - (b) Wywnioskować, że $\omega = a\omega_0 + df$, gdzie $a \in \mathbb{R}$, $f \in \Omega^0(\mathbb{R}^2 \setminus 0)$.
4. Sformułować i wykazać rezultat analogiczny do zadania 3 w przypadku $\mathbb{R}^3 \setminus \mathbb{R}e_z$.
5. Niech $S = \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z^2 = 1\} \subset \mathbb{R}^3 \setminus 0$ oraz $\omega \in \Omega^2(\mathbb{R}^3 \setminus 0)$, $d\omega = 0$. Wykazać, że
  - (a) Wykazać, że $\int_S \omega = 0$ wtedy i tylko wtedy gdy ω jest 2-formą zupełną.
  - (b) Wywnioskować, że $\omega = a\omega_0 + d\alpha$, gdzie $a \in \mathbb{R}$, $\alpha \in \Omega^1(\mathbb{R}^3 \setminus 0)$, ω_0 jest formą z zadania 2
6. Niech $\omega = \frac{1}{\|x\|}(x_1 dx_2 \wedge dx_3 \wedge \dots \wedge dx_n + cycl) \in \Omega^{n-1}(\mathbb{R}^n \setminus 0)$. Wykazać, że
  - (a) Forma $\alpha \in \Omega^{n-1}(\mathbb{R}^n \setminus 0)$ jest niezmiennicza względem grupy obrotów, t.j. transformacji $A \in End(\mathbb{R}^n) : A^*A = Id, \det A = 1$ wtedy i tylko wtedy gdy $\alpha = f(\|x\|)\omega$.
  - (b) Forma $\alpha = f(\|x\|)\omega$ jest dodatkowo niezmiennicza względem jednokładności $J_r(x) = r x$ ($r > 0$) wtedy i tylko wtedy gdy forma α jest zamknięta.

7. Niech K będzie zwartym obszarem w $\mathbb{R}^n$ z gładkim brzegiem oraz niech u, v będą funkcjami gładkimi określonymi na otwartym otoczeniu K . Wykazać następujące tożsamości
- $\int_K (u\Delta v + g(\nabla u, \nabla v)) dl_n = \int_{\partial K} u \nabla_{\bar{n}} v d\sigma$, gdzie $\bar{n}$ jest wektorem normalnym do brzegu K , skierowanym "na zewnątrz" obszaru,
  - $\int_K (u\Delta v - v\Delta u) dl_n = \int_{\partial K} (u \nabla_{\bar{n}} v - v \nabla_{\bar{n}} u) d\sigma$,
  - $\int_K \Delta u dl_n = \int_{\partial K} \nabla_{\bar{n}} u d\sigma$
8. Niech P^2 będzie zbiorem prostych w $\mathbb{R}^3$ przechodzących przez zero, tzn. $P^2 = \{\mathbb{R}^3 \setminus 0\} / \sim$, gdzie $x \sim y$ wtedy i tylko wtedy gdy $y = \lambda x$, gdzie $\lambda \in \mathbb{R} \setminus 0$.
- Skonstruować zanurzenie P^2 w przestrzeń $\mathbb{R}^n$.
  - Pokazać, że P^2 ma strukturę zwartej, spójnej, 2-wymiarowej rozmaitości.
  - Pokazać, że P^2 nie jest orientowalna.
  - Pokazać, że na P^2 istnieją nieściągające pętle, ale każda 1-forma zamknięta jest zupełna.
  - Pokazać, że każda 2-forma na P^2 jest zupełna.
9. Niech P^3 będzie zbiorem prostych w $\mathbb{R}^4$ przechodzących przez zero, tzn. $P^3 = \{\mathbb{R}^4 \setminus 0\} / \sim$, gdzie $x \sim y$ wtedy i tylko wtedy gdy $y = \lambda x$, gdzie $\lambda \in \mathbb{R} \setminus 0$.
- Skonstruować zanurzenie P^3 w przestrzeń $\mathbb{R}^n$.
  - Pokazać, że P^3 ma strukturę zwartej, spójnej, 3-wymiarowej, orientowalnej rozmaitości.
  - Pokazać, że P^3 jest dyfeomorficzna z grupą obrotów przestrzeni 3-wymiarowej $A \in \text{End}(\mathbb{R}^3) : A^*A = Id, \det A = 1$.
  - Pokazać, że na P^3 istnieją nieściągające pętle, ale każda 1-forma zamknięta jest zupełna.
  - Pokazać, że każda 2-forma zamknięta na P^3 jest zupełna.
  - Pokazać, że 3-forma ω na P^3 jest zupełna wtedy i tylko wtedy gdy $\int_{P^3} \omega = 0$.
10. Wykazać, że obrazem sfery $S = \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z^2 = 1\}$ przy odwzorowaniu $F(x, y, z) = (xy, xz, y^2 - z^2, 2yz)$ jest 2-wymiarowa rozmaitość M zanurzona w $\mathbb{R}^4$.

- (a) Wykazać, że nie istnieją *dwie* funkcje $f_1, f_2 \in C^\infty(\mathbb{R}^4)$ takie, że M jest zbiorem rozwiązań równań $f_1 = f_2 = 0$ oraz $rk(f'_1, f'_2) = 2$ w każdym punkcie M (to znaczy rozmierności M nie można globalnie otrzymać z "TFU").
- (b) Skonstruować funkcje $f_1, \dots, f_k \in C^\infty(\mathbb{R}^4)$ takie, że M jest zbiorem rozwiązań równań $f_1 = \dots = f_k = 0$ oraz $rk(f'_1, \dots, f'_k) = 2$ w każdym punkcie M ; zinterpretować wynik.
11. Niech $M \subset \mathbb{R}^N$ będzie rozmainością wymiaru $n < N$. Wykazać, że istnieją funkcje $f_1, \dots, f_k \in C^\infty(\mathbb{R}^N)$ takie, że M jest zbiorem rozwiązań równań $f_1 = \dots = f_k = 0$ oraz $rk(f'_1, \dots, f'_k) = N - n$ w każdym punkcie M ($k \geq N - n$).
12. Utożsamić torus $T = S^1 \times S^1$ z przestrzenią ilorazową $\mathbb{R}^2/\mathbb{Z}^2$, gdzie relacja równoważności jest postaci $(x_1, y_1) \sim (x_2, y_2)$ jeżeli $x_2 - x_1 \in \mathbb{Z}$ oraz $y_2 - y_1 \in \mathbb{Z}$.
- (a) Wykazać, że 1-formy dx, dy są dobrze określone na T , zamknięte, ale nie są zupełne.
- (b) Wykazać, że dla każdej 1-formy zamkniętej $\alpha \in \Omega^1(T)$ istnieją stałe a, b takie, że $\alpha - adx - bdy$ jest formą zupełną.
- (c) Wykazać, że 2-forma $\omega \in \Omega^2(T)$ jest zupełna wtedy i tylko wtedy gdy $\int_T \omega = 0$.
13. Znaleźć warunek na pierwiastki zespolonego wielomianu $P(z)$ gwarantujące, że zbiór podzbiór $\mathbb{C}^2 = \mathbb{R}^4$ zadany równaniem $w^n - P(z) = 0$ ($z, w \in \mathbb{C}$) jest 2-wymiarową gładką rozmainością. Wykazać, że rozmaiłość ta jest orientowalna.
14. Niech M będzie zwartą rozmainością z brzegiem. Wykazać, że istnieje zanurzenie M w przestrzeń euklidesową $\mathbb{R}^N$ takie, że $M \subset \{x_N \leq 0\}$ oraz ∂M jest zawarty w hiperpowierzchni $x_N = 0$.
15. Niech M będzie zwartą rozmainością z brzegiem $\partial M = N_1 \sqcup N_2$, gdzie N_j to spójne składowe ∂M oraz $N_1 \cap N_2 = \emptyset$. Wykazać, że istnieje zanurzenie M w $\mathbb{R}^n \times [0, 1]$ takie, że N_1 jest zawarte w $\mathbb{R}^n \times \{0\}$ oraz N_2 jest zawarte w $\mathbb{R}^n \times \{1\}$.
16. Niech M będzie zwartą, gładką rozmainością a f funkcją ciągłą na M . Pokazać, że f można przybliżać funkcjami gładkimi w topologii zbieżności jednostajnej wraz z pochodnymi do rzędu N .